

Uuden Englannin kutomotyöläisten lakkotaistelu

(jatkoa ensimmäisestä osasta)

Naiset ja lapset kutomoteollisuudessa.

Kutomoteollisuus on yksi niitä teollisuuksia, joissa naisten ja lasten työ on eniten käytetty. Uuden Englannin kutomotehtaita on naisten ja lasten luku kasvamistaan kasvanut, muodostaan nykyään jo yli puolet kutomoteollisuudessa työskentelevistä työvoimasta. Naistyövoimaa käytetään eniten kutomossa ja kehrussa, joissa heidän lukumääränsä voittaa useassakin tehtaassa miestyöläisten lukumäärän. Virallisten tilastojen mukaan nousee naisten ja lasten työvoima Uuden Englannin kutomotehtaita aina 63—65 prosenttiin niiden teollisuuslaitosten koko työvoimasta. Köyhällisten lapset joutuvat näihin kapitalistien grottemylyihin joskus jo 6:sta ikävuodestaan alkaen ja tilastojen perusteella voidaan todeta se seikka, että alle 16 ikävuoden olevat työt muodostavat enemmän kuin puolet naistyövoimasta niissä tehtaissa. Tätä nykyä raataa Uuden Englannin tehtaissa noin 5,000 lasta, jotka vielä eivät ole täyttäneet 16 ikävuotensa.

Niistä naistyöläisistä kutomotehtaita, jotka ovat yli 16 ikävuoden, on suurin osa naimisissa olevia, joilla useallakin on pieniä lapsia, jotka ovat jätettävät vieraan huostaan, jos on varaa palkata vieraan hoitoa, tahi oman onnensa nojaan, odottamaan siihen asti kunnes äiti tehtaasta palaa.

Työläisten palkat ja yhtiöiden voitot.

Yksityiskohtaisia tietoja siitä, mitä työläisille niissä kutomoissa ja kehräimöissä on maksettu, ei täällä kerätä ole saatavissa. Yleisen selostuksen mukaan oli niiden tehtaiden työläisten palkat 26 dollaria viikossa, joten 20 prosentin alennus niissä olisi merkinnyt palkan alentumista 15 dollariin. Työväen pidentämisen kautta kaudella tammilla, olisi mahdollisuutta saada palkka kohoamaan 18 dollariin viikossa, josta tuloksena olisi siis, että samalla kun työaika olisi pidentetty, olisi palkka laskeutunut kahdelta dollarilla viikkoa kohti ja yhtiön voitto lisääntynyt noilla työläisten likirahalla.

Yleensä ovat kutomotyöläisten palkkasuhteet olleet kurjat ja niissäkin on viime vuosien kuluessa tehty alennuksia. Mutta tehdastyöt jakavat suunnattomia summia voitto-osinkoina. Pacific yhtiö Lawrenceessa esim. jakoi v. 1920 voittoja 2,400,000 dollaria. Amalgamated Textile Workers Union liitteisen kertomuksen mukaan, joka perustuu virallisiin tilastoihin, ovat kutomokapitalistien voitot viime vuosilta seuraavat:

“V. 1914 se yleisimmä, joka oli jaettava pääoman ja työn välillä puuvillateollisuudessa, oli \$257,778,000. Tästä summasta maksettiin palkkoina \$152,423,000, eli yhteensä 59 prosenttia. V. 1919 jaettava yleisimmä oli \$880,604,000 ja siitä meni työläisten ja virkailijain palkkoihin \$410,488,000 eli 47 prosenttia.

“Arviot täällä välillä olevilta vuosilta esottavat teollisuuden olleen kaikista loistavimmassa tilassa v. 1917, jolloin pääoman osuus oli \$1,120,712,000, ollen se 79 prosenttia koko teollisuuden tuotannosta. Työläisten osaksi näin muodoin jäi vain 24 pros.

Vuosi 1918 oli melkein yhtä edullinen kuin edellisenkin vuosi. Siinäkin vuotena pääoman osuus kohosi \$940,190,000 eli 79 prosenttia kokonaistuotannosta. Vuoden 1919 ajalla tuotanto pieneni ja hinnat alenivat kun taas palkat kohosivat edelleen. Tämä alensi pääoman osuutta, mutta vain 53 prosenttiin.

“Vuosi 1920 kohotti pääoman osuuden \$970,971,000 tai 70 prosenttiin kokonaistuotannosta. Tuotannon alenemisen taas v. 1921 alensi pääoman osuuden \$158,952,000 työväen osuuden pysyessä \$292,195,000.

“Jos oletetaan, että vuoden 1914

jakoperuste on normaalin ja että työläisten olisi sitä seuraavana vuosina pitänyt saada suhteellisesti samassa määrässä, silloin me voimme helposti laskea, mitä työväki kysymykseen olevana ajanjaksona menetti. Tämä lasku osottaa työläisen menettäneen näinä seitsemänä vuotena \$756,321,000 vuoden 1914 dollareissa. Ja sen minkä työväestö on menettänyt, pääoma on voittanut.”

Amerikan villatrustin voittoja kuvaavat seuraavat numerot viimeisiltä vuosilta:

1915	5,160,204
1916	8,210,761
1917	15,604,985
1918	12,324,084
1919	15,513,414
1920	6,855,250
1921	9,192,621

Nämäkin ovat virallisia numeroita, sillä näistä summista on mainittu trusti maksanut veroa. Tämä villatrusti on kuitenkin mukana työläisten palkkoja alentamassa. Vuoden 1921 voiton lisääntyminen trustin kirjojen perusteella johtuu pääasiassa siitä 22½ prosentin työläisten palkkojen alenuksesta, joka panttiin voimaan joulukuussa 1920.

Näistä tosiseikoista huolimatta kutomotehtailijat työläisille selittelevät liikkeen kannattamattomuudesta, huonosta ajasta y.m. Miljooneja käärittäen kapitalistien kassaholveihin samalla aikaa kun työläiset, ahertettuaan miltei kehdestä hantaa saakka heidän hyväksensä, eivät saa itselleen irri viiltämättömintäkään. Tämä jos mikä ankaisee työläisten silmiä näkemään, missä heidän pelastuksensa on. Tämä, jos mikään, saattaa työläisliian ja työläistyhtymien näkemään asemansa nykyisessä yhteiskunnassa miestyöläisen kilpailijana ja osatoverina tuotannossa ja mietiskellemään siitä johtuvia seikkoja ja tehtäviä.

II.

Pienet lapset tehtaissa.

Yhdeksänentoista vuosisadan lapsi-orjuus jatkuu kaikessa kaamendes-saan meidän “vapaa tasavaltasamme” vielä vuonna 1922. Maassa mikä hyvin mielellään kerskalte korkealle kehittyneellä sivistyksellään, mikä ylpeliee taloudellisella hyvinvoinnillaan, maassa, jossa työttömien ja osatyössä olevain luku on yli kymmenen miljoonaa.

Tässä maassa käytetään teollisuuden palveluksessa lapsia aina kuudesta ikävuodesta alkaen.

Sitä häpeää, sitä häpeää! Siitä häpeästä jo yksinäänsä voisi ja tulisi tehdä valtakunnossamme.

Pieni, hento olento. Lapsi kulta! Mihin kaikkeen kurjuuteen ja saastaan tämä kirottu riistojärjestelmä sinut pakottaa!

Äidin kohdusta se viskaa sinut kadulle työniimään. Sieltä se sinut ikä- ja kohtalotoverisi kanssa kerää grottemylyihinsä — joutuakses kulkaksi parhaimman lapsuutesi.

Pienet sormesi ovat norjat, ruumiisi notkea. Ne opit sinä pian soveltamaan koneen nopeisiin liikkeisiin. Tämmän lisäksi kulutat niin vähän leipää ja siksi olet sinä halpaa hintaista työvoimaa. Se tekce sinun halutuksi tavaraksi työmarkkinoilla.

Koulussa olisi sinun oltava.

Koulussa, sen alkeiskoulussa on sinun oikea paikkasi kuusi-vuotiaana, eikä tehtaassa.

Koulun loma-ikoina, kauniina kesäsydäntä pitäisi sinun olla luonnollisissa vapaana ja iloisesti telimässä toisten ikätoveritteesi ja hoitajasi seurassa; eikä tehtaassa rasuvan käyrässä ja puuvillan tomussa tukehtumassa.

Valoa, ilmaa, kukkin ja vapautta sinä tarvitset ja kaipaat, etkä koneiden kolinaa ja remmien rapetta.

Alkeiskoulusta tulisi sinun siirtyä oppi- ja teollisuuskouluun ja sitten vartuttuasi neitoseksi ja nuorukai-

seksi, jolla on voimaa jättereissä, sekkä tietoa, taitoa yhteiskuntaelämän eri aloilta — olisi sinä valmis siirtymään tuotannon palvelukseen.

Niin tulisi lapsuusvuotesi kulua, niin myöskin tulee olemaan silloin kun työväestö kokoaa Inokkavoimansa ja kukistaa riistäjänsä. Siinä työsi sinunkin voimasi tarvitaan, sinä Uuden Englannin tehtaissa raatava lapsukainen.

Työläistyttö ja raatava nainen.

Taus kiljaittaa tehtaan pilli ja koneet ne jyskivät, pauhaavat. Ne koneet ovat sinulle tuttuja, työläisnainen. Ne ovat toveritiasi. Yhdessä olette työskennelleet jo pitkät ajat — rikastuttane osaltanne tehdaspuroneja, jotka sanovat omistavansa koneet ja ostavansa työvoimasi, josta he maksavat sinulle juuri sen verran palkkaa, että näpin näpin hengissä pysyt.

Olet palkkojasi, joka myyt työvoimasi kapitalisteille. Samalla olet myynyt vapautesi ja alistunut tottelevaisuuteen työnestajasi ja hänen kätyreittäin (pomoja) kohtaan.

Menet tehtaaseen työhön, syysstä, että sinun täytyy mennä siten elämääsi ylläpitämään. Tottelet tehtailijaa, koska tällä on takanaan kaksi hyvin vahvaa apulaista: ensiksi **hallitus** ja **sotajoukko**, toiseksi **niikka**, jota nikemään jokainen työläinen työttömyyden aikana viiltämättä sortuu. Tunnet, että taistelu tuolaisista vihollista vastaan on vaikeaa, mutta vielä vaikeampaa on se voittaa.

Luonnollisesti olet kysynyt usein itseltäsi: Miksi täytyy minun ja kaikkien toisten ympärilläni työskennellä muutamia harvoja varten?

Melkein on niin paljon, niitä vaan niin vähän. Me teemme työtä ja he omistavat tuotteet meidän työstämme. Jos tehtaat olisivat meidän, olisi kokonaan toisin: meidän ei tarvitseisi pyytää voittoja, vaan turvaisimme alnoastaan olemassaolomme. Me tulimme silloin tekemään työtä koko työväenluokan hyödyksi. Mutta mitä työväenluokan hyödyksi? Mitä tekevät, sen tekevät alnoastaan omaksi hyväkseen ja koko työväenluokan vahingoksi. Ollisi melkoista parempi koko yhteiskunnalle ja kaikille yksityisille suurta hyötyä siitä, jos tuotantovälitteet, maa ja tehtaat tulisivat yhteiskunnan omiksi, jos ne tulisivat työväenluokan omaisuudeksi.

Näin olet kenties kysynyt usein itseltäsi, kun tehtailija on lyhenfänyt palkkaasi tai jollakin muulla tavalla on alukasta palkastasi näpistetty.

Sitten tuli se viimeinen ukaasi, jossa ilmoitettiin, että taaskin tullaan palkkoja alentamaan 20 prosenttia. Tämmän lisäksi ja ikäänkuin hyvitykseksi ilmoitettiin, että työpäivä kahdeksasta tunnista tullaan pidentämään yhdeksään tuntiin.

Silloin huomasivat kutomojen työläiset, että nyt on aika nousta vastarintaan. **Leipävarras kohoaa liian korkealle.** Käytiin harkitsemaan keinoja millä voitaisiin estää myllyparoonien katalat aiheet. Muun ei katsottu enään auttavan kuin lakata työstä ja seisauttaa pyörä. Niin alkoi tuo suuri kutomotyöläisten taistelu, joka nyt jo on kestänyt puoli vuotta.

Työläkko

se tempasi mukaansa niin nuoret kuin vanhatkin, naiset samoin kuin miehetkin. Siinä taistelurintamassa seisot sinäkin, kalvas työläistyttö. Tunnet itsesi lujaksi ja tarmokkaaksi taistelevaan tuossa rintamassa liitisi, isäsi, veljesi ja ehkäpä sulho-sikin vierellä. Tiedät että jos taistelussa häviätte, voimistuvat silloin kullanhimon sokaisemat myllyparoonit rauhassa valmistautumaan yhä uuteen palkkojen alennukseen.

Jos taas te voitatte, niin silloin se voitto koituu kaikkien kutomoteollisuustyöläisten hyväksi. Tämä tietoisuus mielessä raukeaa tyhjiin myllyparoonien ja hallitusherrain aiheet,

saada sinun ja toisten lakkolaisten rintamia murretuksi.

Koululaisia lakonrikkureina.

United Textile Workers liiton menettelytapavaliokunta Lawrenceessa hyväksyi heinäkö 26 p. päätöslauselman, jossa selitetään, että Lawrenceen lakonlaisissa kutomoissa työskentelee koululaisia lakonrikkureina ja tuomitaan moimen menettely. Päätöslausesta lähetetään jäljennös koulu- ja kaupungin ja valtion viranomaisille.

Huomaattaen, että yleisö, joka koulut ylläpitää, muodostuu osaksi lakkolaista, kehoitetaan koulujen opettajia esittämään kouluissa viiltelyaineeksi kysymykset:

“Mikä on lawrencealaisen kutomomistajan elämisen tarpeita vastaava palkka?” sekä “onko lakonrikkomoinen todella jaloa ja tuottavaa yleisten koulujen oppilaille?”

Providencestä niinkään kerrotaan, että heinäkö 1 päivään mennessä on Warwickin koulukomitealta otettu “skiläpityöodistuksia jo 300 lapselle, joita yhtiöiden herrat ovat houkuttelleet joutilaina seisoviin tehtaisiin. Tämä osottaa meille tehdaspäroonien häikäilemättömyyden kaikessa alastomuudessaan.

Se osottaa myös selvästi sen, mihin tarkoituksiin porvariillinen koulukasvatus johdetaan.

Perheenäiti lakkotaistelussa.

Työläis-äiti, sinun osasi lakkotaistelussa ei ole helppoa. Sinä, joka muutoinkin olet moninkertaisten huolien rasittama, Tunnet entistä raskamman kuorman hartioillesi sillytety. Sinä, joka miehisi keralla aamustin tehtaaseen riensit — kun ensin olti pukeut lapsesesi ja jättänyt heidät jonkun naapurin emännän hoidettavaksi. Ilalla kun kotiin riensit, halt uuo pienokaiset luoksesi ja aloit äidin ja perheenemännän tehtäviä kadessa kiireessä suorittamaan. Sinä, jolla koskaan ei ollut aikaa edes niin paljon, että olisi ruhassa voinut lapsesi maailmaan synnyttää ja niitä maidollasi ruokkia. Viskasit lapsesesi jonkun vanhan mummon syliin joka kiiruhdit tehtaaseen, ettei toinen vallannut palkkaasi koneen ähressä.

Niin olti pakote — tekemään, sillä palkka oli pieni — a miehellesi että sinulla. Ja elää täytyi. Elääkseen täytyi tehdä työtä, työtä lasten elämisen oikeuden vuoksi. Et sinä lapsiasi hylkynyt, vaan rakastit heitä juuri niin kuin vain äiti voi rakastaa. Siksi raadotit yötä ja päivää.

Sinä välillä itsoksesi ajattelit. Kunpa saisit olla jonkunakin päivän koton ja hoitaa pienkäislaan.

Taus tuli uusi palkanalennus ja työpäivän pidentys — sitten seuras työlakko. Se tempasi mukaansa sinunkin, joka olti kuunnellut itkenä lapsosten ja parkua poljetuiden. Juuri sinä sen tiesit, että palkoissa ei ole alentamisen varaa. Siksi olti sinä valmis koko tarmollasi mukaan tulemaan.

Nyt olti sinulla aikaa hoitaa lapsiasi, mutta tuskan huokaus kohoo rinnastasi, sillä tapsesi ovat näkkään näntymässä. Syy ei ole sinun, ei myöskään kohtalo- ja osatovereissa.

Syylisii ovat myllyparoonit etupäässä. He, jotka jakavat sinun ja lapsiesi hikkhelmistä puserrettuja 12 prosenttia ja sitäkin suurempia osinkovoittoja. Tämmän tunnet sinä perheenäitinä ja lakkolaisen vaimona. Siitä johtuu se taistelutarmo, joka sinusta ja koko lakkorintamasta huomaa jokainen, kuka seuraa uuden Englannin kutojien lakkoa.

Kilpailevat uniöt.

Kutomoteollisuus on jakautunut useisiin pieniin uniöihin, jotka kilpailevat keskenään. Siitä kärsii luonnollisesti rintama selkäpöleiltä. Kapitalistien käyrit tekevät katkensa sandakseen eri järjestyöt sotajalalle keskenään. Sen kautta käy heille mahdolliseksi saada lakkolaisten rintama horjumaan. Lawrenceessa on ollut huomattavissa solidaarisuuden puutetta eri uniöiden välillä.